

[Finansministeren.]

terne i indeværende finansår, ligesom der også kun foreslås fremskaffet dækning for dette beløb.

Udover de omtalte udgifter til etablering af civilforsvaret har jeg i dag søgt finansudvalgets tilslutning til, at der gennemføres betydelige beredskabskøb af medicinalvarer, sygehusudstyr m. v. I loven af 9. juni 1948 om bemyndigelse til optagelse af statslån til særlige foranstaltninger er der givet regeringen bemyndigelse til med tilslutning fra rigsdagens finansudvalg at foretage sådanne beredskabskøb, og der foreligger nu endelige planer hertil, omfattende udgifter på ialt 57 mill. kr., hvoraf ca. 45 mill. kr. vil medgå til direkte køb i udlandet. I den samme lov er der givet regeringen bemyndigelse til at optage lån til finansiering af sådanne beredskabskøb, og regeringen har i henhold til denne bemyndigelse ført forhandlinger med Danmarks Nationalbank om finansieringen. Forhandlingerne har resulteret i, at nationalbanken i en skrivelse af 5. august har tilsagt finansministeriet, at banken under forudsætning af lovgivningsmagtens sanktion over en særlig konto stiller et beløb på indtil 60 mill. kr. til rådighed for midlertidig finansiering af disse beredskabskøb. Også om dette forhold er der i dag sket henvendelse til finansudvalget. De beløb, der senere indkommer ved salg fra beredskabslagrene, vil blive anvendt til nedbringelse af den omhandlede konto.

Det samlede beløb, der herefter vil blive anvendt til det civile forsvarsberedskab i indeværende finansår, udgør således ialt 130 mill. kr., nemlig 23 mill. kr., der allerede er bevilget, 50 mill. kr., der søges bevilget ved det forelagte lovforslag, og de 57 mill. kr. til beredskabskøb. Hvis man altså vil nå frem til det samlede tal for de bevillinger, der enten er givet eller i øjeblikket søges til forsvarsforanstaltninger, skal dette beløb på 130 mill. kr. lægges til de 300 mill. kr., der søges til det militære forsvarsberedskab.

De 57 mill. kr. til beredskabskøb vil som anført blive foreslået tilvejebragt ved en særlig finansieringsordning i Danmarks Nationalbank, hvilket må anses for økonomisk fuldtud forsvarligt i betragtning af disse udgifters særlige karakter.

Det øvrige beløb på 350 mill. kr. foreslås ved det første af de forelagte lovforslag tilvejebragt ved udskrivning af en væreskat i form af en ekstraordinær indkomstskat på personer og selskaber samt udskrivning af et forsvarslån hos personer med skattepligtig formue på over 50 000 kr.

Værneskatten foreslås udskrevet for skatteårene 1950—51 og 1951—52 med 100 mill. kr. for hvert af årene, og skatten foreslås pålagt såvel personer som aktieselskaber, kooperative virksomheder og foreninger m. v. For personers vedkommende indtræder skattepligten først ved indkomster, der efter samtlige fradrag overstiger ca. 10 000 kr., hvilket vil sige, at skatteydere med konstante indtægter på indtil 13 000—15 000 kr. — varierende efter bopæl, forsørgerbyrder o. s. v. — fritages for skatten.

Samtidig med dette forslag om en ekstra direkte beskatning til udbygning af forsvaret fremsættes forslag til lov om forhøjelser af forbrugsafgifterne. Handelsministeren har allerede i sin redegørelse omtalt begrundelsen for disse afgiftsforhøjelser; de har ingen forbindelse med de militære bevillingslove, men er nødvendiggjort af den almindelige økonomiske udvikling og specielt af underskuddet på betalingsbalancen. Det samlede provenu af afgiftsforhøjelserne — herunder medregnet tillægsafgiften på personautomobiler m. v. — er anslået til ca. 200 mill. kr. for eet finansår.

Regeringen har søgt at undersøge det samlede kompleks af skattelove på en sådan måde, at der fremkom en fordeling af byrderne på de forskellige samfundsgrupper: gennem værneskatten lægges en særskat på de større indtægter, gennem forsvarslånet kræves et offer af formuebesidderne — et offer, der stiger med formuens størrelse —, og endelig pålægges der hele befolkningen en byrde gennem en forhøjelse af de i forvejen ikke ubetydelige forbrugsafgifter, idet man her rammer et ret omfattende vareområde, således at man ikke kan sige, at en speciel forbrugergruppe må betale hovedparten.

Det er mig magtpåliggende straks at slå fast, at begrundelsen for, at der foreslås opkrævet større beløb end nødvendigt til finansiering af forsvarsberedskabet, ikke er den, at der er brug for beløbet til finansiering af andre udgiftslove. Jeg skal om lidt vende tilbage hertil og give en mere almen oversigt over den statsfinansielle stilling og de dermed forbundne problemer. Motiveringen for at opkræve de ca. 200 mill. kr. i nye afgifter må alene søges i de af handelsministeren omtalte forhold. Det er hensynet til den hårdt anspændte valutastilling, som har været bestemmende.

Jeg skal prøve på at uddybe dette nærmere og søge at klargøre, hvorfor man netop er nået frem til den foreliggende sammensætning af skatteforslagene.

Udgangspunktet for tilrettelægningsen af